

دانش آموزان عزیز، متن زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.

ایرانیان با دیگر مردمان، پیوسته به مردی و داد و دانایی رفتار میکردند. بیهوده نیست که سرزمین ما را «ایران» می‌نامند که به معنی سرزمین آزادگان است و آزاد زادگان.

دشمنان تیره رای و خیره روی ما نیز به ناچار، این سرزمین را بدین نام سپند و ارجمند می‌نامند و ایرانیان را به پاس آزادی‌شان، می‌ستایند. بدین سان برترین و گرامی‌ترین ارمغان ایران به دیگر سرزمین‌ها، اندیشه و خرد و فرهنگ بوده است. گرامیم! میدانی که برترین ستایش آن است که بر زبان و خامه دشمن روان شود. زیرا ستایشی است پراسته از هر آلتی. دشمنی که جز زشتی و پلشتی نمی‌تواند ببیند هنگامی که ایران و ایرانی را می‌ستاید، ناچار گردیده در برابر بزرگی و والایی ایران و ایرانی سر فرود آورد.

۱- با توجه به متن "ایران" به چه معناست؟ (۰/۱۵) ایران یعنی سرزمین آزادگان و آزاد زادگان.

۲- برترین و گرامی‌ترین ارمغان ایران به دیگر سرزمین‌ها چیست؟ (۰/۱۵) برترین گرامی‌ترین ارمغان ایران به دیگر سرزمین‌ها، اندیشه و خرد و فرهنگ آن و تاریخش است.

۳- واژه‌هایی که در متن زیر آن خط کشیده شده است را معنی کنید. (۰/۱۷۵)

داد: عین، انصاف، تیره رای: بداندیشی، خامه: قلم

۴- مفهوم عبارت "سر فرود آورد" در متن بالا چیست؟ (۰/۲۵) یعنی سرش را پایین بیاورد و در واقع می‌توان گفت کنایه از تعظیم کردن نیز می‌باشد. (واژه‌نامه گدازش)

بیت‌های زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.

الف) چون با ادب و تمیز باشی پیش همه کس عزیز باشی

ب) می‌کوش که هر چه گوید استاد گیری همه را به چابکی یاد

پ) زنه‌ار مگو سخن به جز راست هر چند تو را در آن ضرر هاست

ت) هر شب که روی به جامه خواب کن نیک تأمل اندر این باب

ث) آن روز به علم تو چه افزود وز کرده خود چه برده ای سود

ج) روزی که در آن نکرده ای کار آن روز ز عمر خود مشمار

۵- این سخن گهربار "قولو الحق و لو علی انفسکم" حق را بگوید هر چند به زیانتان باشد. "با کدام بیت ارتباط

معنایی دارد؟ (۰/۱۵) بیت پ (سوم) ، زنه‌ار مگو سخن به جز راست / هر چند تو را در آن ضرر هاست

۶- با توجه به ابیات، شاخه چه روزی را جزء روزهای عمر به شمار نمی‌آورد؟ (۰/۱۵) روزهایی که در آن کار مفید، ارزشمند و سودمندی را برای زندگی بیشتر وقت خود انجام نده ایم.

۷- دو نصیحتی که شاعر در ابیات بالا کرده است را بنویسید. (۰/۱۵)

۱- با ادب و تمیز و پالیزه بودن ۲- یادگیری سخنان و گوش دادن به نصیحت‌های معلم (یادگیری سخنان معلم متفکر بود)

۸- واژه‌هایی که در متن زیر آن خط کشیده شده است، معنی کنید. (۰/۱۵)

زنه‌ار: یعنی بپر خیز می‌دارم، بپر خیز چابکی: چالاکی، سیریز و به سرعت (بترو تیز)

۹- بیت "ت" و "ث" را به نثر روان و امروزی بنویسید. (۲) هر شب که به بستر خواب می‌روی (در رخت خواب می‌روی)

خوب به این موضوع فکر کن که در آن روز چه چیزهایی به دانش و آگاهی تو افزوده و اضافه شده و از کارهایی که در طول روز انجام داده ای چه سود و منفی برده ای و چه چیزی به دانایی تو اضافه شده.

دانش های زبانی و ادبی (۳ نمره)

۱. جدول را کامل کنید. (۰/۵)

زمان	بن ماضی	فعل
گذشته	زیبا نوشت	ساخته است
حاضر	نوشت	می نویسد

مصدر: ساختن
مصدر: نوشتن

۲. با توجه به جمله زیر خانه های خالی جدول را پر کنید. (۰/۵)

دیروز، مریم کتابی را به دوستش داد.

نهاد	مفعول	متمم	فعل
مریم	کتابی	به دوستش	داد

۳- در جمله زیر گروه اسمی و هسته ی آن را مشخص کنید. (۰/۵)

همین گلستان زیبا همین: وابسته پیشین از نوع صفت اشاره
زیبا: وابسته پسین از نوع صفت بیانی
گروه اسمی (۱)

۴. در جمله زیر رکن های (پایه های) تشبیه را مشخص کنید. (۱)

پرهای طاووس همچون دسته گلی رنگارنگ است.
(وجه تشبیه: در رنگارنگ و رنگین بودن، در داشتن رنگ هاه
تشبیه: پرهای طاووس
ادوات تشبیه: همچون
صفت به تشبیه: رنگارنگ است
مقایرت و زیبا)

۵. تکرار کدام حرف در بیت زیر واج آرای (نغمه حروف) ایجاد کرده است؟ (۰/۲۵)

لبخند تو خلاصه خوبیهاست لختی بخند خنده ی گل زیباست
واج آرای صامت «خ» (وحتی صامت «ن»)

۶. در بیت زیر قافیه را مشخص کنید. (۰/۲۵)

پیش از اینها خاطرم دلگیر بود از خدا در ذهنم این تصویر بود
قافیه قافیه

تاریخ ادبیات (۱ نمره)

۱. تو ضیح زیر مربوط به کدام یک از شاعران کشور ماست؟ (۰/۵) قصیر امین پور

"از شاعران موفق بعد از انقلاب می باشند. از آثار او می توان "تنفس صبح" و "به قول پرستو" را نام برد.

۲. دو نمونه از آثار ادبیات تعلیمی را نام ببرید. (۰/۵) "بوستان و گلستان سعری"، "کلید و دمنه نصرالله منشی"
"مشق معنوی" مولوی